

Kmetska stranka v češkem dežel- nem zboru. V tem zasedanju češkega de- želnega zbora je nastopila kmetska stranka prvokrat kot močna stranka, ki se mora upoštevati. A težko, da bo izpolnila nade, ki so se stavile v njo. To pa zaradi tega, ker se stranka ni znala povspeti iz liberalnih ali slobodomiselnih okov na krščansko stališče. In že prvi nastop v deželnem zboru je pokazal, da za to nima trdnih tal, ker je pustila krščanstvo na strani. Vodja deželnozbornih poslancev Zdarsky je govoril pri proračun- skem razgovoru v imenu stranke, a njegov govor je bil klavern. Delal je le poklone «svobodomiselni» stranki Mladočehov ter se ji malodane ponujal kot oproda. Komaj ob koncu govora se je nekoliko spomnil, da govori za kmetsko stranko, in začel razkla- dati o vzrokih, zakaj kmet propada in sicer 1. ga uničujejo svetovno tekmovanje v kmet- skih pridelkih, 2. neurejene razmere v avstrijski državi in 3. neednost med kmeti samimi.

Kmetski prijatelji na Nižjem Av- strijskem. Na Nižjem Avstrijskem se edino krščansko-socialna stranka poteguje za kmet- ske pravice. Ta stranka je imela dne 6. t. m. na Dunaju velikansko obiskan strankarski shod. O kmetskih stvareh je govoril deželni odbornik Leopold Steiner. Izrekel je, da bo krščansko-socialna stranka zahtevala, da se sedanja majhna carina na italijanska vina poviša. Žitna borza, na kateri judje in oderuhi igrajo z žitno ceno, se mora od- praviti. Stranka pa bo svojo veliko ljubezen do kmetskega stanu pokazala, kadar pridejo v deželnem zboru kmetske zadruga na dnevni red. Kakor se vidi, je kmetska stvar na Niž- jem Avstrijskem v dobrih rokah.

Tako govori krščanski učitelj! Na pozdravilnem večeru krščansko mislečega učiteljstva dne 30. dec. l. l. v «Katoliškem domu» v Ljubljani, o katerem večeru smo tudi mi poročali, je predsednik «Slomšekove zveze» g. deželni poslanec učitelj Fr. Jaklič pozdravil iskreno tudi navzoče odbore krš- čanskosocijalnih delavskih društev ljubljanskih. Imenom krščansko mislečega učiteljstva pozdravil je g. dež. poslanec Jaklič slo- venske delavce tako-le: «Pozdravljeni tudi Vi, slovenski delavci! Prišli ste, kot bratje k bratom, da si stisnemo po bratovski roke, delavci Vi in delavci mi. Pri težkem delu po delavnicah in tvornicah, sredi ne- prestanega boja za vsakdanji kruh, ste si ohranili srca čista in živo krščansko zavest, ki daje smer Vašemu javnemu delovanju. Kar čutite v srcu, ko želite svojim otrokom krščanskih učiteljev in vzgojiteljev, to povejte tudi javno. Združite zahtevo po krščanskem učiteljstvu z enakimi zahtevami drugih stanov, zanesite to zahtevo med delavsko ljudstvo, pa boste videli, kako hitro bode kri in meso misel krščanske šole in krščanskega učiteljstva; a mi slovenski učitelji bomo tem pogumnejši in vztrajnejši, ko se bomo mogli v neenaki borbi z nasprotniki opirati na vas.»

«Da, Mulej! Jaz ostanem pri kristijanah», reče stanovitna Hadra.

To mu je bilo preveč.

Muleju vskipi kri! Skoči k sestri in za- vihti z vso silo svojo grčavo palico nad njeno glavo. — Hadra zavpije na ves glas in se zgrudi brez zavestna na tla. — Kri ji teče curkoma iz globoke rane na čelu in po ru- dečih smrtnobledih licih.

Krvoločnemu bratu še ni dovolj. Kakor brez uma jo bije še dalje po obrazu in glež- njih. Domislil se je menda njenega pobega v preteklem letu. Se le, ko se mu zdi, da je njegova nedolžna sestra mrtva, pobegne s krvavo palico in zgine v bližnjem gozdu.

Domači so slišali Hadrin obupni klic. Prihiteli ji na pomoč in najdejo revo ležečo sredi krvi, na videz mrtvo. Ponesó jo domov in poskušajo na vse mogoče načine, zbuditi jo k življenju. Dolgo, dolgo brez uspeha. —

Nazadnje se jim vendarle posreči. Hadra odpre oči. (Konec prihod.)

Tako krasno more govoriti le krščanska lju- bezen, ki ne pozna razlike med stanovi. Kdaj so se že slišale enake besede iz ust kakega nadutega jungovskega učitelja?

V goriški deželni zbor sta bila vo- ljena dva katoliško-narodna slovenska po- slanca dr. Gregorčič in Berbuč, kot namest- nika pa Jakoncič in Klaučič.

Vojska v Južni Afriki. O velikem porazu Angležev pri Tweefonteinu so došla obširna poročila. Glasom teh poročil so se Buri morali bosonogi plaziti po zelo strmih griču do vrhunca, kamor so dospeli pred 2. uro v jutro. Na ta način so presenetili in pomorili angleške prednje straže, tako, da iste niso mogle obvestiti angleških čet o bli- žini sovražnika. Nato so se Buri vrgli na nepripravljenega sovražnika in ga v polurni bitki popolnoma uničili; ob 2. uri v jutro je bil ves angleški tabor v rokah Burov. Tudi čete generala Dunleya, ki so prihitele Angle- žem na pomoč, so le z veliko težavo zbežale, da jih niso Buri ujeli. — Angleški listi po- ročajo o vedno živahnejšem gibanju in nepre- stanih napadih Burov na angleške čete. Novo leto ne obeta biti Angležem nič ugodnejše, nego je bilo ravnokar minolo. — Listi po- ročajo, da so Angleži zgubili doslej ubitih, obolelih in ujetih mož skupno 104.250 mož! V to število niso všteti tisti Angleži, katere so Buri ujeli, a zopet izpustili! — Od 17.000 konj, ki so jih Angleži zadnji čas peljali iz Reke in Trsta proti Južni Afriki, je že na morju 9.400 poginilo. Transportne ladje, ki so se odpeljale iz Trsta, so popolnoma oku- žene. Tako kupujejo Angleži konje za — morske ribe, ali pa za Bure, ki Angležem vsak dan mnogo konj odvzemo.

Dopisi.

Mozirje. (Tudi v pojasnilo.) Ker sem izvedel, da zadnji lanski «Rodoljub» na- pada našega g. kaplana zaradi mene, prosim, da sprejmete te-le vrstice v svoj pošteni čas- nik. Laž je, da sem jaz podpisani šel po spoved, ampak sem poslal hlapca. Laž je, da stanujem dve uri od Mozirja, ampak je več kot dve uri zlasti na tisti dan, ko je bilo vse polzko od dežja in stanujem čez 1000 m visoko. Debela laž je, da so g. kaplan koga kregali, ampak hlapcu so dali pismo na šmiheljskega župnika, ki imajo polovico bliže k nam, ki bi toraj prišli polovico prej in ki so že mojega očeta sprevideli radovoljno. Kričeča laž je, da bi bil jaz ali hlapec že ob 8. uri zjutraj v Mozirju, ampak je fant še-le okoli poldne šel z doma. Vnebovpijoča laž pa je, da so moja mati umrli pol ure pozneje, ko se je vrnil fant iz Mozirja, ampak narobe je res, da so namreč umrli pol ure prej, kakor je prišel hlapec iz Mozirja in kakor je mogla priti pomoč iz Šmihela. Pet velikih in nekaj malih lažij je torej nakopičenih v krat- kem odstavku. Jaz podpisani imenujem tistega nepoštenega človeka, ki je pisal take laži v «Rodoljub» nesramnega obrekovalca. Zahva- ljujem za sprejem tega pojasnila. — Matevž Napotnik p. d. Kortner. — Val. Raztočnik, podpisatelj in priča. — Florjan Smodiš, priča.

Mozirje. (V pojasnilo.) Ker se no- čem pečati z umazanim «Rodoljubom», pro- sim, g. urednik, sprejmite v svoj časnik to pojasnilo. «Rodoljub» od 26. dec. 1901 in kakor slišim, tudi «Slov. Narod» sumniči neko zakonsko ženo. Hudobnež pa zamolči, da tudi jaz podpisani stanujem v kaplaniji, da je dotična žena prišla po mene, naj grem k večerji, ko sem ves dan pri njih rezal meso. Domov sem bil šel cerkev zaklepat o mraku. Ženo sem jaz potem spremljal, ko je šla pla- čevati pomnenje za rajne stariše. Sploh sle- hern pameten vé, da mora kaplanija biti odprta vsakemu človeku. Zahvaljujem za sprejem teh vrstic. — Val. Raztočnik, orga- nist.

Iz Dola. (Ljudska zaspanost.) Ni še dolgo odkar je prinesel «Naš Dom» mal dopis iz naše fare, v katerem je bil opisan

napredek Doljanov. Dopis je povsem resničen, toda če se ozremo malo na okrog, najdemo še tudi mnogo zaspanosti med ljudstvom, posebno v bližnjih dolinskih vaseh: Marno, Unično, Brce. Tukaj še vse dremlje in spi. Tu-sem ne prihaja noben časopis in družba sv. Mohorja šteje v teh vaseh samo dva uda. Dragi rojaki, to je žalostno, tako ne sme biti dalje! Svet napreduje v omiki in ljudstvo se izobražuje po dobrih knjigah in poštenih časopisih. Kdor dandanes nič ne bere, nav- vadno tudi nič ne ve, in ostane nevednež, katerega potem lahko vsak vodi za nos in ga zaničuje. Pritožujete se o slabih časih, toda vprašam vas, ali ste morda vi na slab- šem, kakor vaši sosedi visoko gori v šent- jurski okolici, ali pa celo na visokem Kalu, kjer jim peščica zemlje le pičle dohodke pri- naša? A vendar so oni zelo omikani. Na- ročeni so mnogi na dobre časopise, in Mo- horska družba ima med njimi tudi precej udov.

Mnogi se izgovarjajo, da je huda za denar. To je povsem resnično. Malo je med nami takih, ki bi jim preostajal denar, posebno kmetu je večkrat trda za njega; toda z varčnim gospodarstvom se tudi marsikje lahko pomaga. Posebno pri mladini bi se s tem zdatno opomoglo do boljsega blagostanja in izobrazbe. Mnogo se potroši na leto za giz- davo obleko in za nepotrebno pohajanje po krčmah, in ni jim žal za lepe kronice, katere izginejo tem potom v nič ali pa krčmarjem v žep. Škoda se jim pa zdi žrtvovati jedne krone na leto za lep slovenski časopis «Naš Dom», ki je najcenejši slovenski list, ali za «Slovenski Gospodar», ki bi jim prinašal toliko lepega in podučnega berila, ali pa bori goldinar, za katerega bi dobili najlepše slo- vensko berilo, Mohorske knjige. Dragi rojaki! Nastopili smo novo leto in z njim začnimo tudi novo narodno življenje in prebujenje. Začnimo novo življenje in pogumno naprej za drugimi sosedi Slovenci, da ne bomo vsaj predaleč za njimi zaostali, ako jih dohajati ne moremo. Mladeniči in dekleta, odločite si jedno krono, katero boste ob letu prav lahko pogrešali. Prinesla vam bo stoterne obresti lepih naukov, ako si naročite za njo list «Naš Dom», ki vam bo prinašal celo leto kratkočasno in koristno berilo. Gospodarji in bolj premožni — pa si omislite «Slov. Gospodarja», ki vas bo o marsičem poučil, česar še ne veste in vas tako združil z dru- gimi rojaki Slovenci, da bodemo enega duha in ene misli proti nasprotnikom našega slo- venskega naroda stali trdni in neomahljivi. Kar se tiče Mohorskih knjig, naj bi odslej ne bilo hiše, kjer bi ne bilo uda, in kjer bi se ne prebirale te lepe in podučne knjige. Vsem dragim rojakom pa kličem:

Na noge, na noge rojaki,
Glejte že svitel je dan!
Mar bodemo mi nazadnjaki,
Med tem ko na dan gre Slovan?

Davno že drugi so vstali
Bratje slovenske krvi,
Se složno na delo podali,
To bratje storite i vi!

Ganimo roke za delo,
Bistrimo z branjem glavé.
Bratje — še bode živelo
Naše slovensko ime.

Podgorski.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Zborovanje polit. društva v Kozjem bode prihodnje nedeljo dne 12. januarija po- poldne ob 3. uri v prostorih gosp. Gučeka. Društvo ima že do 400 udov, ki se vabijo, da pridejo kolikor mogoče vsi. Na noge torej vrli kat. Kozjani in vi naši sosedi, da se vsi udeležimo zanimivega zborovanja in da po- kažemo, da živimo in se gibljemo. — Na vspredu je tudi govor o časnikarstvu in našem političnem položaju. — Na veselo svidenje v nedeljo v Kozjem!